

بورل باید در چهار چوب وین تصمیم گیری کند

اخیراً بورل، مسئول و هماهنگ‌کننده سیاست خارجی اتحادیه اروپا با بیان اینکه عناصر و شرایط اساسی برای بازگشت به برجام و اجرای کامل آن روی میز است، خواستار تصمیم‌گیری در این خصوص شد.

او در سخنرانی خود در شورای امنیت سازمان ملل متحد درباره مذاکرات رفع تحریم‌ها اظهار داشت با همه طرف‌ها در تماس است و افزود: عناصر و شرایط اساسی برای انجام این کار شناخته شده و روی میز است. زمان تصمیم‌گیری اکنون است.

در همین حال او شبیه شب در گفت‌وگوی تلفنی با حسین امیرعبداللهیان ضمن ابراز تمایل برای تداوم ایفای نقش مثبت در رسیدن به توافق نهایی اظهار داشت: راه برون رفت از شرایط کنونی، پیگیری دیپلماسی و اجتناب از اقدامات غیرسازنده است. مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با اذعان به اراده سازنده ایران برای دستیابی به توافق خوب و پایدار، گفت: تا رسیدن به توافق در وین فاصله زیادی نداریم و اکنون نیز زمان آن است که گفت‌وگوها مجدداً و با سرعت از سر گرفته و تلاش شود تا از افزایش تنش جلوگیری شود.



طی هفته‌های اخیر زنجیره‌ای از اقدامات ضدایرانی از سوی آمریکا و سه کشور اروپایی فرانسه، انگلیس و آلمان صورت گرفته که از تحریم‌های یک‌جانبه جدید آمریکا تا گزارش مغرضانه گروسی و صدور قطعنامه در شورای حکام و... را در بر می‌گیرد. در همین حال رسانه‌های وابسته به غرب در هیاهوی رسانه‌ای دست به کارند تا فضایی سیاه و غیرقابل اصلاح از ایران بویژه در حوزه اقتصادی به نمایش گذارند تا ناور امید و نشاط را از جامعه ایرانی بگیرند. آنها مأموریت دارند تا در جنگ ادراکی و نبرد روایت‌ها، به زعم خود جامعه ایران را دچار یأس و مسئولان را گرفتار سرخوردگی سازند تا به جای دل بستن به اراده و توان داخلی، چشم به گره‌گشایی مشکلات با نسخه خارجی داشته باشند. در این شرایط این سناریو مطرح است که منظور بورل از بیان زمان تصمیم‌گیری همان سیاست قدیمی غرب است که فشار و مذاکره را همزمان اجرا می‌کردند و در نهایت طرف مقابل را به این نتیجه می‌رساندند که راهکار خروج از این مشکلات تنها در گرو مذاکره و پذیرش زیاده‌خواهی‌های غرب خواهد بود. حاصل این سناریو برای غرب آن است که در کنار تحمیل زیاده‌خواهی‌ها به ایران، چهاره‌ای شکست‌خورده از جمهوری اسلامی برای جهان به نمایش بگذارند تا به زعم خویش به جهان نشان دهد که محور مقاومت در برابر غرب در نهایت تسلیم شده و سایرین نیز گزینیه‌ای جز تکرار چنین رویکردی نخواهند داشت. از سویی، طی ماه‌های اخیر ایران به رفتارهای غیرسازنده غرب واکنشی منطقی داشته، چنانچه در ازای تحریم‌ها در کنار اجرای اصلاحات

دولت سیزدهم چگونه رویکرد توازن‌گرایی را در سیاست خارجی خود به کار بسته است؟

رنالیسم متوازن

دکتر مجید عباسی
دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی

عده‌ای از کارشناسان اعتقاد دارند که دولت در سیاست خارجی گفتمان ندارد. این گزاره غلط است. دولت به صراحت چند کلیدواژه در حوزه سیاست خارجی دارد که از طریق این کلیدواژه‌ها می‌توان سیاست خارجی دولت را تئوریزه کرد. یکی از کلیدواژه‌های بسیار مهم دولت در حوزه روابط بین‌الملل، رابطه متوازن است. یعنی توازن در روابط خارجی. دولت قبل سیاست خودش را مبتنی بر گرایش و نگرش به غرب گذاشته بود. اینکه اگر ما بتوانیم با غرب کنار بیاییم و مسأله برجام و سایر مسائل را حل کنیم می‌توانیم پیشرفت و توسعه کشور را داشته باشیم. لیکن دولت جدید زمانی که زمام امور را در اختیار گرفت، سیاست خارجی ما در شرایط نامناسبی به سر می‌برد بویژه با توجه به تحریم‌های بین‌المللی و اقداماتی که امریکایی‌ها علیه ما انجام داده بودند و بی‌اعتمادی که در روابط ما و غرب وجود داشت، اتفاقاً سیاست خارجی ایران را تئوریزه کرد و آن نظریه را ما می‌توانیم سیاست خارجی متوازن بنامیم.

در سیاست خارجی متوازن، شما به هر دو بخش مهم در روابط بین‌الملل، یعنی هم در اصطلاحی که در غرب معروف شده توجه دارید به ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپا و کشورهای نظیر آنها و همزمان به شرق کشورهای مثل چین، روسیه، هند و کشورهای که قابل اعتنا و مهم در سطح روابط بین‌الملل هستند توجه دارید. در روابط متوازن شما تمام منافع خودتان را در گرایش به یکی از این قطب‌های شرق و غرب جست‌وجو نمی‌کنید، سعی می‌کنید توری منافع ملی خودتان را پیش ببرید که به بهترین نحو ممکن بتوانید از غرب و شرق استفاده کنید. زمانی که دولت آقای رئیسی زمام امور را در اختیار گرفت، یکی از اقدامات بسیار مهمی که انجام داد، بحث احیای برجام بود. در بحث احیای برجام چه کسی بدفکلی کرده بود؟ امریکایی‌ها. چه کسانی به قول هابی که داده بودند عمل نکردند یا ترک فعل کردند؟ اروپایی‌ها. این دولت آمد و گفت من حاضر بر سر منافع ملی با نمایندگان اتحادیه اروپا و کشورهای غربی پای میز مذاکره بنشینم - که روسیه و چین هم حضور داشتند، ولی بیشترین مشکل با آمریکا و اروپا بود- گفت‌وگو کردند که این منافع ملی تأمین بشود. اما حاضر نیستیم کل منافع ملی خودمان را با غرب ببندیم. چون همین توافقی خواهد افتاد که بعد از خروج آمریکا از برجام افتاد و کشور با یک تلاطم و بحران شدید اقتصادی مواجه شد.

»

در روابط متوازن شما تمام منافع خودتان را در گرایش به یکی از این قطب‌های شرق و غرب جست و جو نمی‌کنید سعی می‌کنید توری منافع ملی خودتان را پیش ببرید که به بهترین نحو ممکن بتوانید از غرب و شرق استفاده کنید. زمانی که دولت آقای رئیسی زمام امور را در اختیار گرفت، یکی از اقدامات بسیار مهمی که انجام داد، بحث احیای برجام بود

دارد، در سفرهایی که رئیس محترم جمهور انجام می‌دهند و یا وزیر امور خارجه انجام می‌دهند، یکی از اولویت‌های نخست، بحث اقتصاد است. دولت هدگذاری کرده که بتوانند از پتانسیل بازارها و رابطه با کشورهای همسایه که چیزی بین ۵۵۰ تا ۶۰۰ میلیون نفر بازار را شامل می‌شود و بازار بسیار مهمی است که ما در بحث ساخت وساز، در بحث‌های عمرانی، در بحث صادرات مواد غذایی، در بحث صادرات برخی از صنایع، حتی صنایع نظامی هم در بازارهای همسایه می‌توانیم تأثیرگذار باشیم، لذا در بحث منطقه هم دولت سیاست همسایگی را به عنوان اولویت خودش قرار داد و برنامه خودش را مبتنی بر تنش‌زدایی با کشورهای همسایه قرار داد. همان طور که مطلع هستید امیر قطر به ایران سفر کرد، آقای رئیسی به عمان سفر خواهد کرد، سفرهایی که وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران به کشورهای همسایه داشته، اینها همه نشان می‌دهد که دولت برنامه دارد و تئوری دارد و اینکه برخی‌ها معتقدند که دولت در حوزه سیاست خارجی بدون برنامه و بدون داشتن تئوری حرکت می‌کند به اعتقاد من درست نیست.

بحث سوم این است که از همان ابتدا شخص رئیس جمهور اعلام کرد بحث ایجاد پیوند بین سیاست خارجی و اقتصاد برای ما بسیار مهم است. لذا یکی از تکالیف مهم وزیر امور خارجه بر این قرار داده شده که معاونت اقتصادی وزارت خارجه هم در راستای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و هم در راستای توسعه و پیشرفت صادرات و در عین حال روابط متقابل دیگر در حوزه اقتصادی تقویت بشود. بنابراین برنامه دولت در حوزه سیاست خارجی هم استفاده از تمام توانمندی‌ها و پتانسیل‌های این بخش برای توسعه روابط اقتصادی و بود و قرار دارد و طبق برنامه‌ها و اخباری هم که وجود



President.ir

می‌افتد که شما در این ملاقات‌ها وقتی به صورت چهره به چهره، با مقامات همسایه خودتان گفت‌وگو می‌کنید و اعتماد و اطمینان لازم را به آنها می‌دهید، بسیار تأثیرگذار است. ما در دولت قبلی کمترین مرادوه را با کشورهای حاشیه خلیج فارس داشتیم که البته عوامل مختلفی در این مسأله دخیل بودند از جمله تغییر و تحولی که در آمریکا صورت گرفت و ترامپ رئیس جمهور آمریکا شد و اساساً او هم با خروج از برجام، بر این مسأله بدبینی بین کشورهای خلیج فارس با ما افزود.

دولت جدید وقتی زمام امور را در اختیار گرفت، یکی از اولویت‌های اصلی‌اش باید بر این قرار می‌گرفت که با همسایه‌ها وارد حل و فصل اختلافات بشود. ما با عربستان در دولت قبل دچار اختلافاتی شدیم که یکی از موضوعات اختلاف یمن بود، یکی از اختلافات فاجعه منا بود، یکی از بحث‌ها بسته شدن سفارت عربستان در ایران بود. دولت جدید به این نتیجه رسید که اگر بتواند با بزرگ کشورهای حاشیه خلیج فارس یعنی با عربستان سعودی مشکل را حل کند، به احتمال فراوان با بقیه کشورها هم حل و فصل مشکل قابل انجام‌تر است. بنابراین گفت‌وگو و مذاکره با کشورهایی مثل عربستان، قطر، عمان و کویت آغاز شد. البته بحث بحرین هم در روابط ما با عربستان از جایگاه مهمی برخوردار بود. همین طور بحث سوریه، بحث دیگری بود که مسأله سوریه پرورنده‌اش خاتمه پیدا کرد و بحث بحرین و یمن و فاجعه منا و تعطیلی سفارت عربستان جزو موضوعاتی است که همچنان برقرار است. این مذاکرات صورت گرفته و ما زمانی می‌توانیم سیاست همسایگی خودمان را به بهترین نحو ممکن اجرا کنیم که اولاً یک منطقه امن و باثبات داشته باشیم و دوم اینکه بتوانیم مسائل و مشکلات خودمان را با همسایگانمان حل کنیم و تنش‌زدایی و اعتمادسازی انجام بگیرد.

اسلامی ایران هم نیست و از دوره پهلوی هم وجود داشت و بعد از انقلاب با تبلیغات منفی‌ای که امریکایی‌ها و صهیونیست‌ها انجام دادند تشدید شد و در بعضی مواقع بهبود پیدا می‌کرد ولی بعداً دوباره تحت تأثیر برنامه هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران، مجدداً این بدبینی تا حدود زیادی برگشت.

یکی از اقداماتی که باید انجام می‌گرفت با کشورهای حوزه خلیج فارس، اعتمادسازی بین آنها بود. این اعتمادسازی در دیپلماسی و روابط بین‌المللی بیش از اینکه در سخنرانی اتفاق بیفتد و یا در بیانیه‌ها صورت بگیرد، در مذاکرات و ملاقات‌های دو و چندجانبه است که اتفاق

پاسخ به تداوم طرح «دروغ رسانه‌ای حذف اسناد از سایت معاونت امور زنان و خانواده»

چه کسانی کم حافظه‌اند؟

پیرو تکرار برخی ادعاهای سیاست‌زده در ارتباط با دروغ رسانه‌ای «حذف اسناد از سایت معاونت امور زنان» برخی فعالان فضای مجازی نظیر خانم ابتکار و خانم مولاردی در اقدامی هماهنگ و در پاسخ به مطلب «دروغ‌های آشنا» مطالبی را منتشر کردند که در این خصوص درخورد پاسخ نیست، اما بدان جهت که ممکن است عدم پاسخ به این اظهارات، شائبه صحت آنها را به وجود آورد، این پاسخ کوتاه منتشر می‌گردد. در این مطلب قصد پاسخ مفصل نیست، اما تنها به چند مورد متناقض در اظهارات مرتبط با این دروغ رسانه‌ای استناد می‌گردد که خواندن آنها برای خوانندگان خالی از لطف نیست.

در توثیق حسام‌الدین آشنا برای تعداد تک‌نگاشتهای حذف شده، عدد ۵ ذکر شده که این تعداد در گزارش شهیندخت مولاردی به ۲۵ عدد تقلیل یافته است. بر اساس گفته‌های کارشناسان معاونت امور زنان و خانواده، ۵۰ تک‌نگاشت مربوط به دولت‌های نهم و دهم بوده و تعداد تک‌نگاشتهای مرتبط با دولت‌های یازدهم و دوازدهم بسیار کمتر است که در این مورد، ادعای ذکر شده مبتی بر اینکه دولت قصد داشته اسناد مرتبط با دولت‌های یازدهم و دوازدهم را حذف کند، حتی در حافظه کوتاه مدت و به فاصله کم نیز دچار تناقض و عدم تطابق شده است. نکته جالب دیگر آن است که عبارت «هزاران صفحه» در توثیق آشنا تبدیل به «صدها صفحه» در پاسخ مولاردی شده است! همچنین ایشان ادعای دیگری مطرح نموده است که در تماسی که با روابط عمومی معاونت زنان داشتیم معلوم شد که اساساً لینک دسترسی به محتوای سایت دولت دهم در سایت طراحی شده توسط دولت یازدهم ایجاد نشده بود.

در تداوم دروغ رسانه‌ای مذکور باید گفت کسانی که سخن از حذف برخی کتاب‌های زنند، حتی حاضر نیستند وب سایت را جست‌وجو کنند و احتمالاً با استناد به لینک‌های نادرست، مدعیات خود را تکرار می‌کنند. با یک مراجعه ساده و سریع به وب سایت، بی‌پایه بودن ادعاهای

مطرح شده توسط نامبردگان نیز روشن می‌گردد و این افراد می‌توانند بسیاری از قایل‌هایی را که ادعای حذف شدن آنها را می‌کنند، در وب سایت مشاهده کنند. البته ممکن است طرح ادعاهای مذکور به دلیل عدم آگاهی از شیوه استفاده از مطالب و دلیل حذف باشد که در این مورد می‌توانند از کارشناسان استفاده کنند. این افراد کافی است به بخش انتشارات سایت جدید معاونت مراجعه کنند تا ملاحظه نمایند که کتاب فوق در پرتال موجود است.

مطلب منتشر شده در روزنامه ایران جهت بررسی صحت و سقم ادعای مطرح شده از سوی آقای آشنا مبنی بر حذف تاریخچه، تک‌نگاشت موضوعی و... از سایت معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری بوده که پس از گفت‌وگو با مقامات مسئول در معاونت، تنظیم و منتشر شده و در روند تهیه پاسخ تحلیلی متداول نیست که با طرف دعوی هم صحبت شود. جالب آن است که این افراد، در حالی خواهان آن هستند که قبل از نوشتن هر مطلبی با آنها تماس با دولت‌های که خود آنها نه تنها با مسئولان هیچ گونه تماس رسمی نگرفته‌اند، بلکه حتی وقتی روابط عمومی اعلام نمود که این نسخه آزمایشی است و باز شیو ۲۰ ساله و نه ۸ ساله بازرگاری خواهد شد، باز هم سخن بلند خود را تکرار کردند و تأسف بر انگیزتری از این، آن است که حتی زحمت مشاهده دقیق سایت را هم به خود نمی‌دهند؛ این افراد ظاهراً هنوز مطلع نشده‌اند که فعالیت دولت‌قبلی تمام شده است و گویا هنوز انتظار دارند که مطالب قدیمی در صفحه اصلی باقی بماند و نام دولت متبوع‌شان تا ابد‌الدهر در صفحه اول وب سایت نمایان باشد!

از جمله مباحث دیگری که طرح آن جای تأمل و تعجب بسیار دارد و به نوعی بیانگر عدم آشنایی معاونت‌های سابق به حداقل‌های الزامات فنی و سایت است، این ادعاست که شرکت خصوصی، عهده‌دار وب‌سایت دولت‌های نهم و دهم بوده و معاونت زنان در دولت‌های بعد، نتوانسته‌اند نسخه‌های پشتیبان بگیرند؛ در



مشرف

نقش طراح و پشتیبانی فنی سایت را برعهده داشته و محتوا و اطلاعات روی سرورهای شورای عالی انقلاب فرهنگی (که یک نهاد معتمد، معتبر و فراقوه‌ای است) موجود بوده و پشتیبانی شده است؛ با یادآوری این نکته که از ایجاد و فعالیت سایت خبری سه روزه و نوبیای معاونت تنها یک سال زمان گذشته بود و حذف سایت و طراحی سایت جدید با هیچ منطق مدیریتی سازگار نیست.

لازم به ذکر است که در سایت جدید معاونت بخش‌هایی از وب سایت نیز به منظور ارتقای سطح مدیریت فنی و محتوایی آن، به روزرسانی شده‌اند و لازم است که برای دسترسی محتوا به لینک‌های موجود در سایت مراجعه نمایند. جالب آن است کسانی که مدعی ادبیات، اخلاق و ادب هستند با وجود داشتن مسئولیت‌های بالا در دولت‌های یازدهم و دوازدهم، چنان توثیق‌هایی با گوشه و کنایه و تمسخر و تحقیر می‌زنند که کمتر نشانه‌ای از اخلاق و ادب می‌توان در آنها یافت. اما زمانی که پاسخ آنها با استناد آورده می‌شود، فریاد و اخلاقمندی می‌دهند!

در تداوم دروغ رسانه‌ای مذکور باید گفت کسانی که سخن از حذف برخی کتاب‌ها می‌زنند، حتی حاضر نیستند وب سایت را جست‌وجو کنند و احتمالاً با استناد به لینک‌های نادرست، مدعیات خود را تکرار می‌کنند. با یک جست و جو و مراجعه ساده و سریع به وب سایت می‌توان بی‌پایه بودن ادعاهای مطرح شده توسط نامبردگان را روشن کرد